

Modelowanie przewozu ładunków w kraju i na świecie

Transportowe Obserwatorium Badawcze

Ruch towarowy w modelach transportowych w Polsce – stan obecny

dr inż. Andrzej Brzeziński, dr inż. Andrzej Waltz
Instytut Dróg i Mostów, Politechnika Warszawska

Centrum Unijnych Projektów Transportowych - 8 maja 2019 r.

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

CENTRUM UNIJNYCH
PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Zasady prognozowania ruchu drogowego z uwzględnieniem innych środków transportu

RID-I/62 2A

Zamawiający: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

LIDER PROJEKTU:

**POLITECHNIKA WARSZAWSKA
INSTYTUT DRÓG I MOSTÓW**

PARTNER:

**POLITECHNIKA KRAKOWSKA
im. Tadeusza Kościuszki**

KRAJOWY MODEL RUCHU - HISTORIA

1. **Lata 1990/1991** – Studium układu autostrad i dróg ekspresowych (BPRSD)
2. **Lata 1996/1997** – Studium układu autostrad i dróg ekspresowych (BPRSD)
3. **Lata 2006/2008** – Studium układu dróg szybkiego ruchu w Polsce (DS)

Wykonawca: Politechnika Warszawska,
Instytut Dróg i Mostów

ul. Żelazna 59, 00-848 WARSZAWA

**STUDIUM UKŁADU
DRÓG SZYBKIEGO RUCHU W POLSCE
UKŁAD KIERUNKOWY HORYZONT 2025 ROK
WRAZ Z ANALIZĄ PODZIAŁU FUNKCJONALNEGO
CAŁEJ SIECI DROGOWEJ W POLSCE**

Wykonawca:

POLITECHNIKA WARSZAWSKA
INSTYTUT DRÓG I MOSTÓW
Al. Armii Ludowej 16
00-637 Warszawa

1. **Badania ankietowe** użytkowników dróg (źródło/cel i motywacje)
2. **Badania deklarowanych preferencji** (wartość czasu)
3. Badania przewozów autobusowych (pasażerowie)
4. Badania napełnień pojazdów (samochody/autobusy)
5. **Badania dot. prędkości pojazdów** na odcinkach sieci (ruch swobodny i zależność natężenie/prędkość)
6. **GPR** (natężenia/struktura/prace przewozowe)
7. Pomiaru ruchu – stacje stałe
8. Bank danych drogowych

1. **Badania ankietowe** użytkowników dróg
(źródło/cel i motywacje)
2. **Badania deklarowanych preferencji** (wartość czasu)
3. **Badania przewozów autobusowych**
(pasażerowie)
4. **Badania napełnień pojazdów**
(samochody/autobusy)
5. **Badania dot. prędkości pojazdów** na odcinkach sieci (ruch swobodny i zależność natężenie/prędkość)
6. **GPR** (natężenia/struktura/prace przewozowe)
7. **Pomiary ruchu** – stacje stałe
8. **Bank danych drogowych**

GUS:

- Statystyki roczne (pasażerowie kolei wg rodzajów pociągów, pasażerokilometry wg rodzajów pociągów, **liczby przewiezionych ton i tonokilometry na kolei**)
- PKB/mieszkańca – stan obecny
- Dane demograficzne
- Bank Danych Lokalnych - miejsca noclegowe/wskaźniki motoryzacji/liczba uczniów/liczba przedsiębiorstw

PKP PLK S.A:

- Tabela obiektów na liniach kolejowych (plik PDF)
- Regulamin przydzielania tras pociągów- maksymalne prędkości/klasy linii/naciski na oś/ciągi tranzytowe (plik PDF)
- Rozkłady jazdy pociągów pasażerskich (wersja elektroniczna)
- ~~Średnioroczny poziom ruchu kolejowego wg typów pociągów (OBLIKO).~~
- ~~System Ewidencji Pracy Eksploatacyjnej—wykaz zrealizowanych przewozów towarowych~~
- ~~Bruttotonokilometry wg typów pociągów (OBLIKO)~~
- Mapa sieci kolejowej

- ❑ Dane z sondowania pojazdów (PVD)

www.moto.pl

- ❑ Dane z kart SIM – dane operatora telefonii komórkowej

- ❑ Zbiór danych GUS z badania samochodów ciężarowych na terenie całego kraju

Baza danych z sondowania pojazdów

Tydzień pomiarowy (7 dni)	Daty pomiarów	PVD - samochody ciężkie	PVD- samochody lekkie	Razem
okres zimowy	1 - 7 luty 2016	193 868	1 698 079	1 891 947
okres wiosenny	18 - 24 kwiecień 2016	248 975	2 015 380	2 264 355
długi weekend majowy	28 kwiecień - 4 maj 2016	188 785	1 682 147	1 870 932
okres letni	18 - 24 lipiec 2016	239 151	2 208 405	2 447 556
długi weekend w sierpniu	11 - 17 sierpień 2016	201 869	1 919 324	2 121 193
okres jesienny	14 - 20 listopad 2016	256 802	2 153 052	2 409 854
Razem		1 329 450	11 676 387	13 005 837

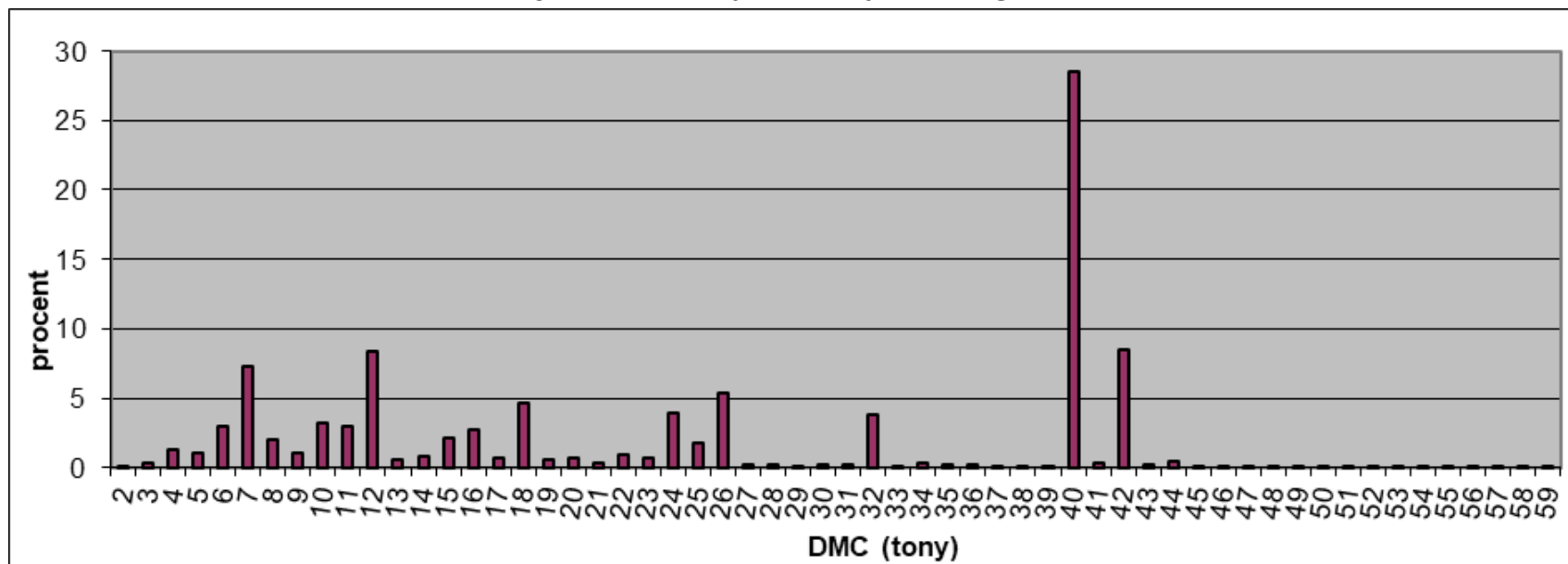
Baza danych z kart SIM

Tydzień pomiarowy (7 dni)	Daty pomiarów	Karty SIM - krajowe	Karty SIM - zagraniczne	Razem
okres zimowy	6 - 8 luty 2017	31 022 724	3 632 383	34 655 107
okres wiosenny	10 - 16 kwiecień 2017	29 411 361	3 170 995	32 582 356
długi weekend majowy	28 kwiecień - 4 maj 2017	26 154 670	2 115 536	28 270 206
okres letni	18 - 24 lipiec 2016	28 354 793	3 512 133	31 866 926
długi weekend w sierpniu	11 - 17 sierpień 2016	27 753 497	3 244 964	30 998 461
okres jesienny	14 - 20 listopad 2016	32 098 960	1 921 885	34 020 845
Razem		174 796 005	17 597 896	192 393 901

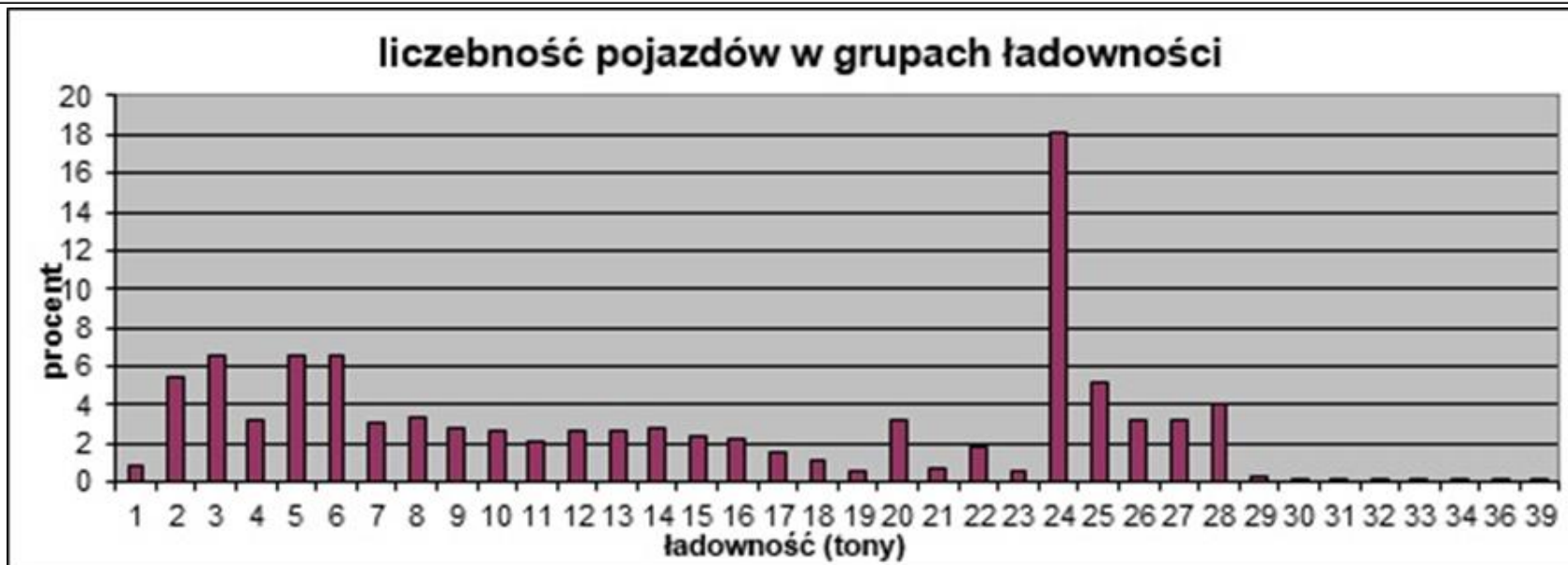

1. Baza danych GUS z informacją o podróżach samochodów ciężarowych w latach 2008-2016 (**ok. 2 mln. rekordów**)
2. Baza zawiera informacje m.in. o typie pojazdu, konfiguracji osi, ładowności, wadze i rodzaju ładunku, miejscu rozpoczęcia i zakończenia podróży
3. Zbudowana na podstawie informacji tylko od polskich przewoźników
4. Dane o miejscu rozpoczęcia i zakończenia podróży są w układzie podregionów, obejmujących Polskę i wszystkie kraje europejskie

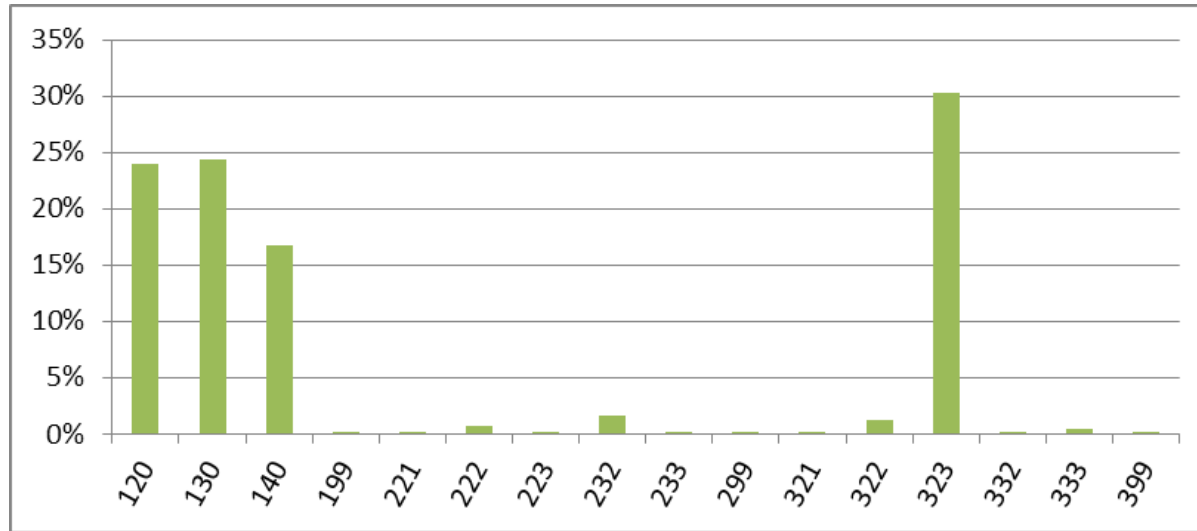
Liczebność pojazdów ciężarowych w grupach DMC

liczebność pojazdów w grupach ładowności

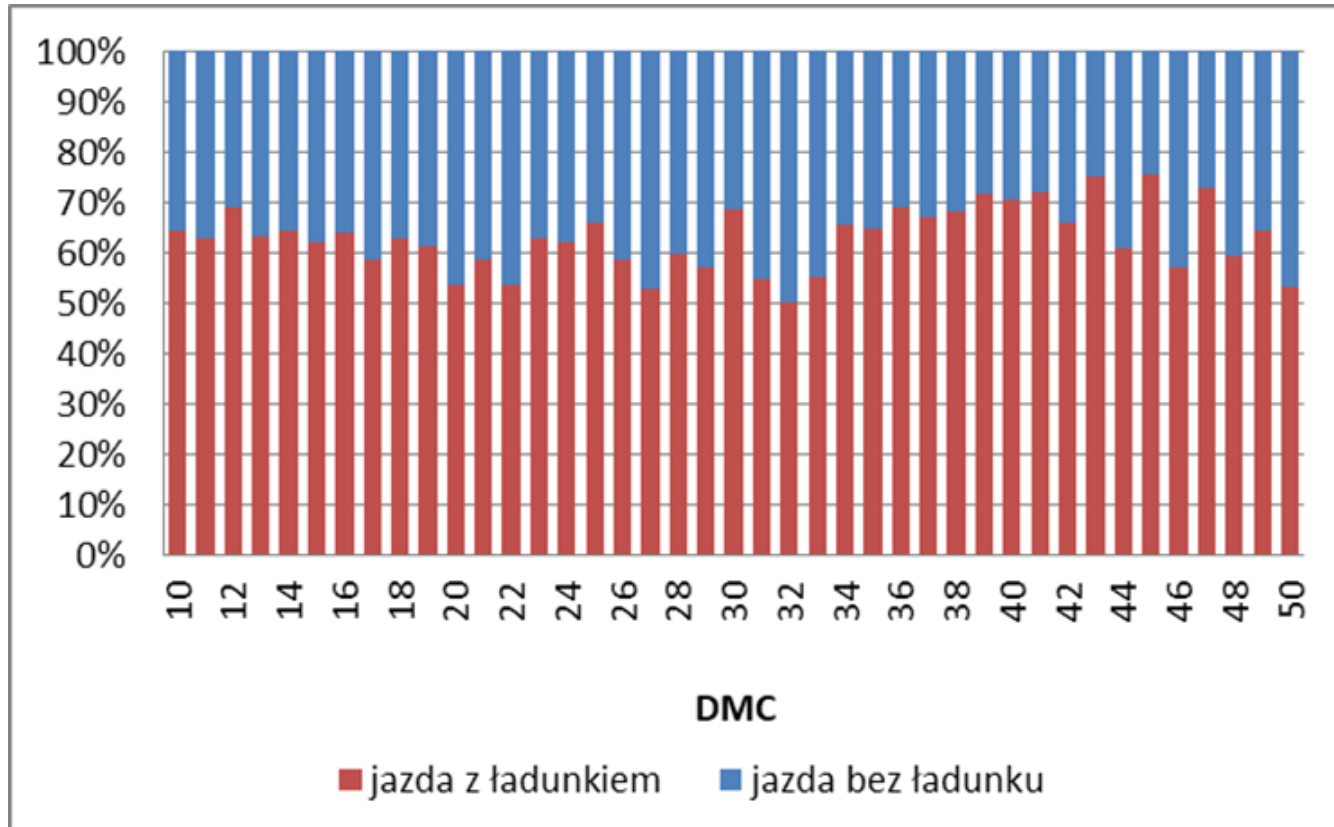

Liczebność pojazdów ciężarowych w grupach konfiguracji osi

Ciężarowy		Ciężarowy z przyczepą			Ciężarowy z naczepą		
Kod konfiguracji	Ciężarowy	Kod konfiguracji	Ciężarowy	Przyczepa	Kod konfiguracji	Ciągnik siodłowy	Naczepa
120	2 osie	221	2 osie	1 oś	321	2 osie	1 oś
130	3 osie	222	2 osie	2 osie	322	2 osie	2 osie
140	4 osie	223	2 osie	3 osie	323	2 osie	3 osie
199	inne	232	3 osie	2 osie	332	3 osie	2 osie
-	-	233	3 osie	3 osie	333	3 osie	3 osie
-	-	299	inne	-	399	inne	-

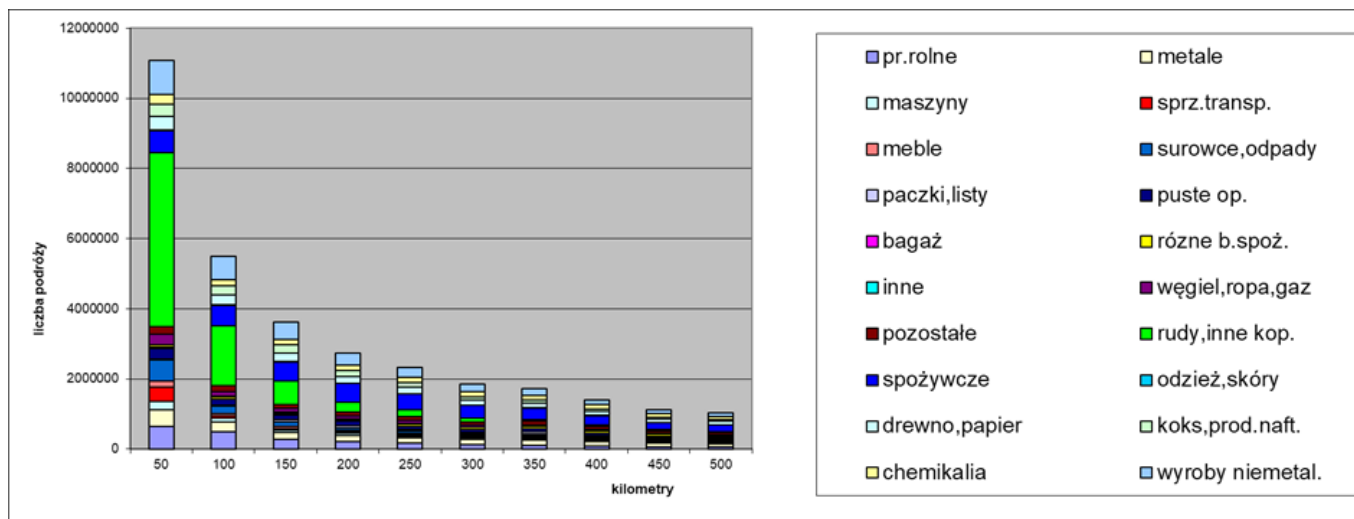
Udział jazd bez ładunku w ogólnej liczbie podróży (w zależności od DMC)

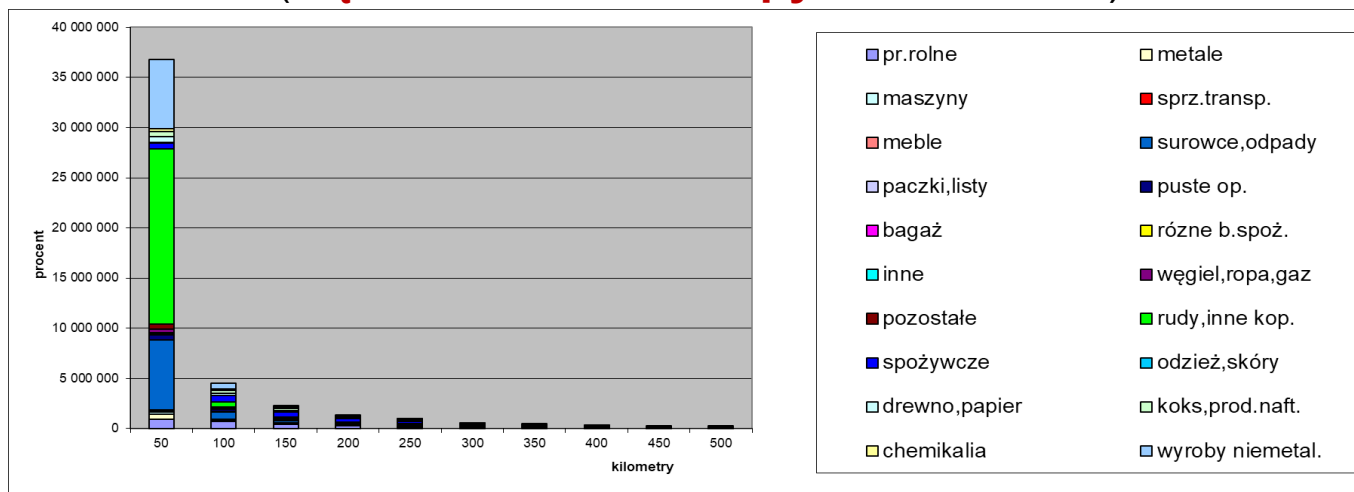
Średnia waga ładunku przewożonego przez jeden samochód wynosi:

- dla samochodów ciężarowych – 8 ton/pojazd
- dla samochodów ciężarowych z naczepą – 16 ton/pojazd

Liczebność podróży wg długości podróży i rodzaju ładunku
(ciężarowe z naczepą DMC>12 ton)

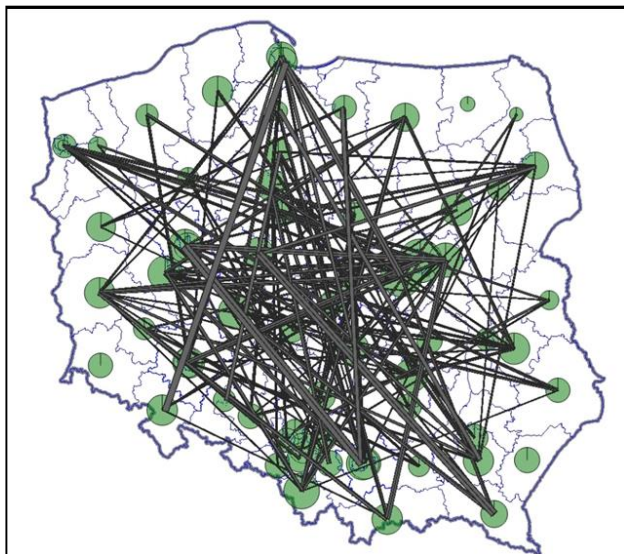

Liczebność podróży wg długości podróży i rodzaju ładunku
(ciężarowe bez naczepy DMC>12 ton),

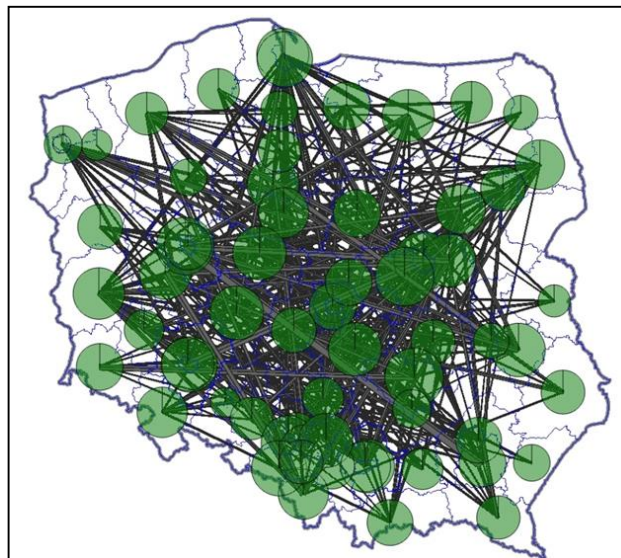
Macierze podróży pomiędzy podregionami – ruch wewnętrzny

Bez naczepy DMC <12 ton
konfiguracja osi 120

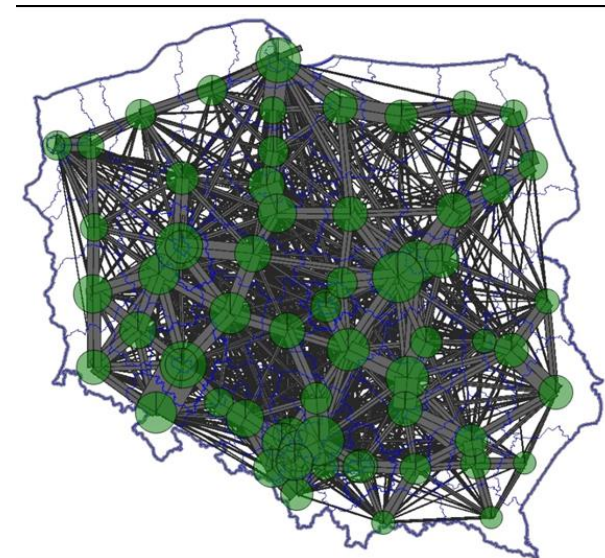
dostawcze

Bez naczepy DMC >12 ton
konfiguracja osi
120, 130, 140

ciężarowe z przyczepą

Z naczepą DMC >12 ton
konfiguracja osi 323

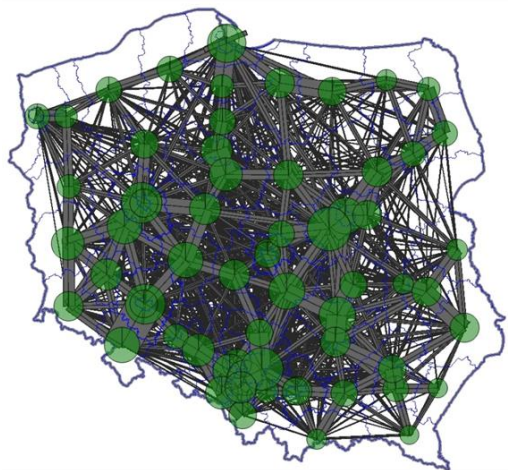

ciężarowe z naczepą

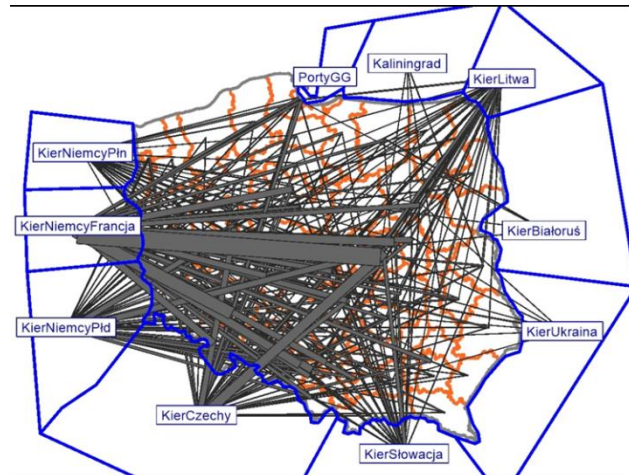
Przyjęty podział odpowiada podziałowi stosowanemu w Generalnym Pomiarze Ruchu

Macierze wszystkich podróży – ciężarowe z naczepą o DMC > 12T

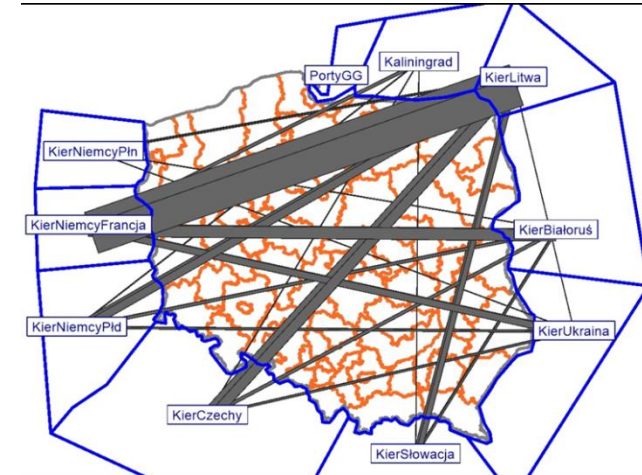
Pomiędzy podregionami
w granicach Polski.

Do podregionów,
dojazdu do Polski

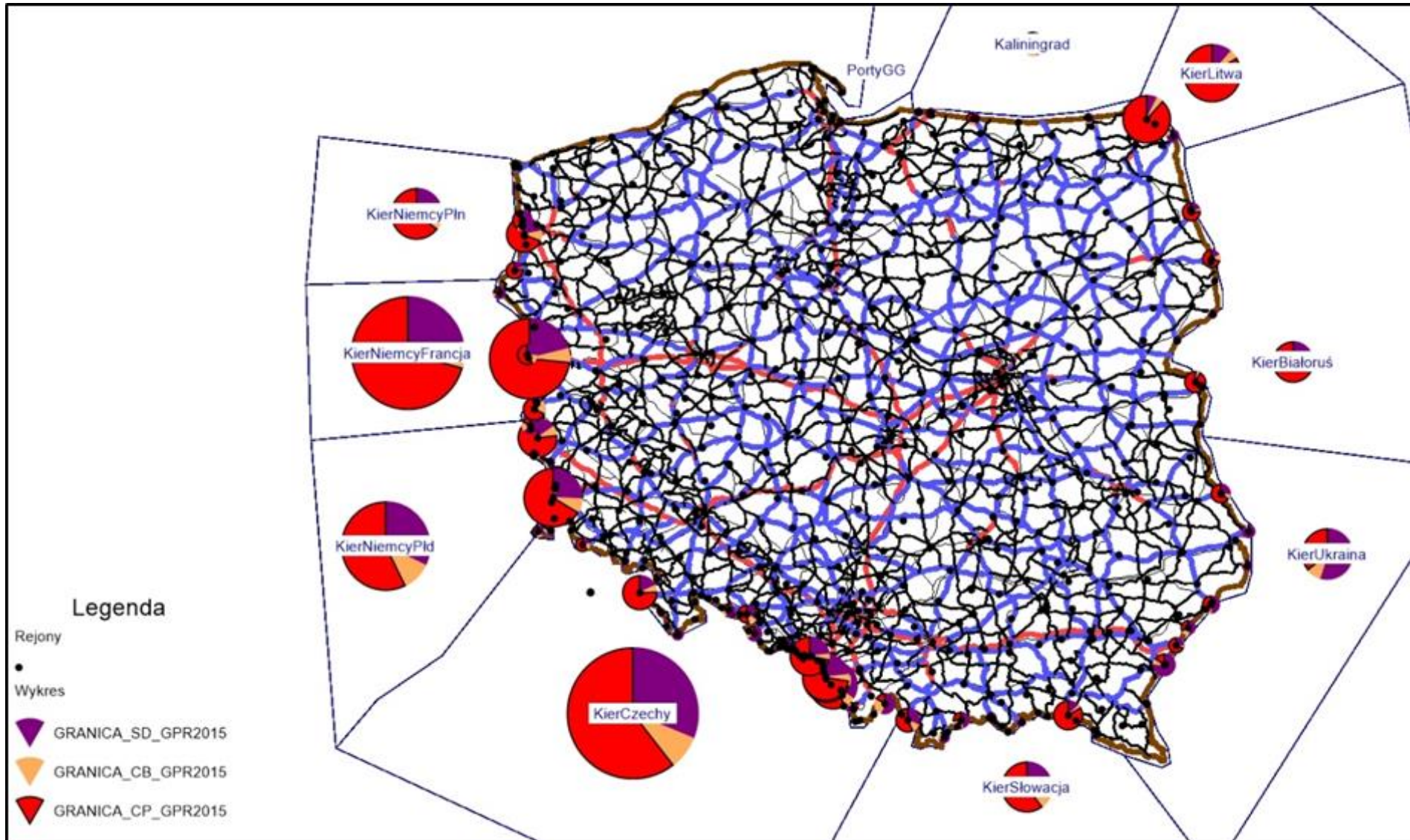

Tranzyt

Podróże obejmują tylko przewozy przewoźników polskich

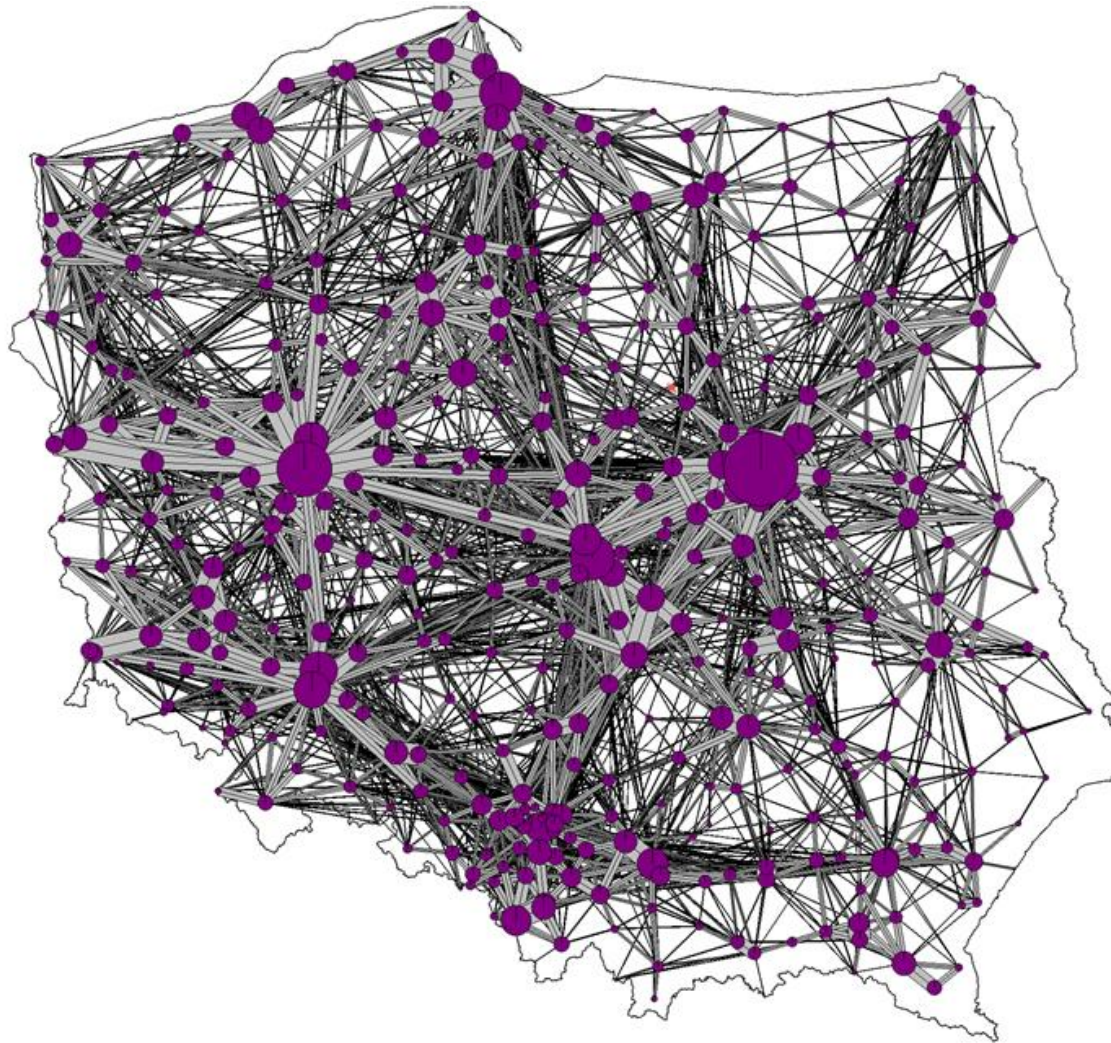
Potencjał ruchu samochodów ciężarowych na granicach Polski (na podstawie GPR)

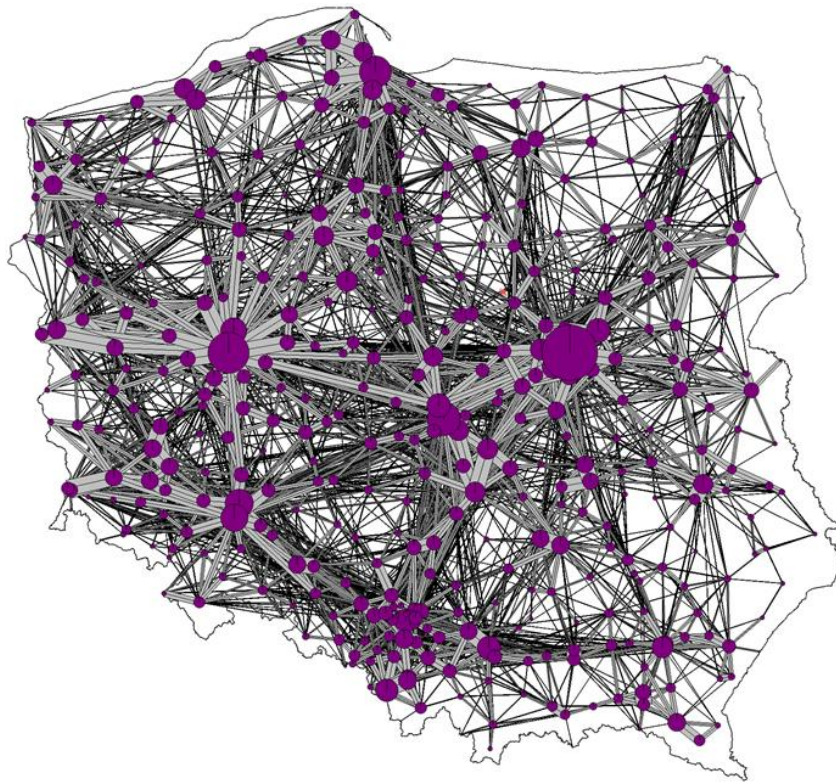

Macierz przejazdów samochodów ciężarowych (bez podziału na typy pojazdów) na podstawie danych z sondowania pojazdów dla średniego dnia w roku

MIĘDZYPOWIATOWA

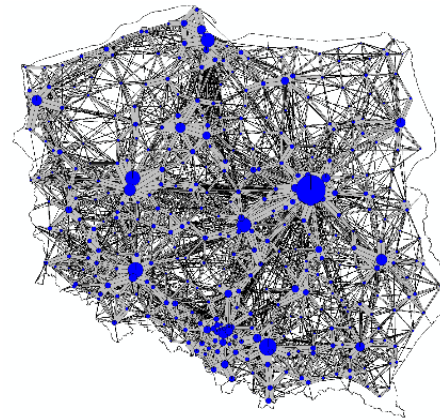

Sezonowe macierze przejazdów samochodów ciężarowych na podstawie danych z sondowania pojazdów

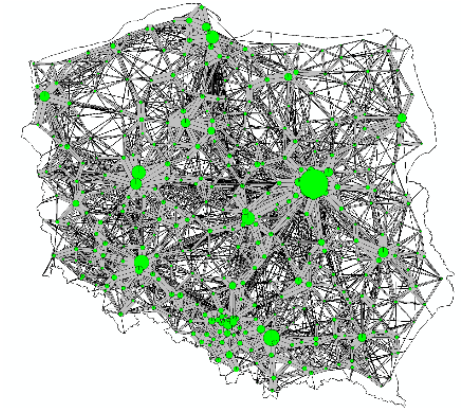

Średnio-dobowa macierz przejazdów samochodów ciężarowych

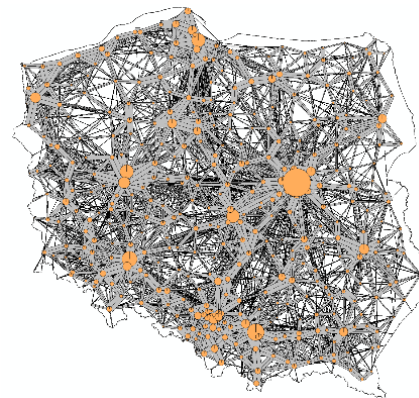
Zima

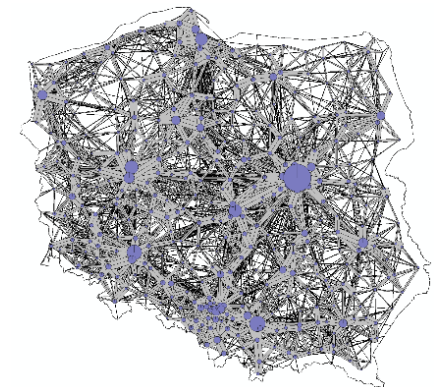
Wiosna

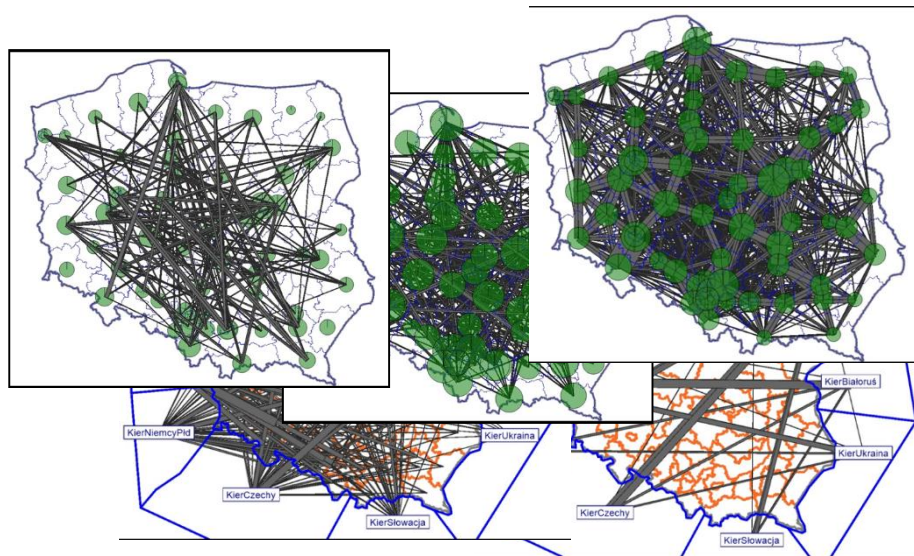
Lato

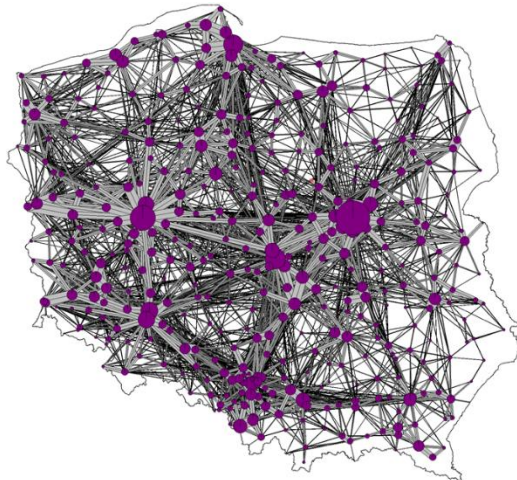
Jesień

Dezagregacja macierzy przejazdów samochodów ciężarowych z poziomu podregionów na poziom powiatów, na podstawie danych z sondowania pojazdów

Macierze GUS

Macierz z sondowania pojazdów

Macierze GUS
w podziale na typy
pojazdów
(podregiony)

Macierz BigData
pojazdy ciężarowe
łącznie
(powiaty)

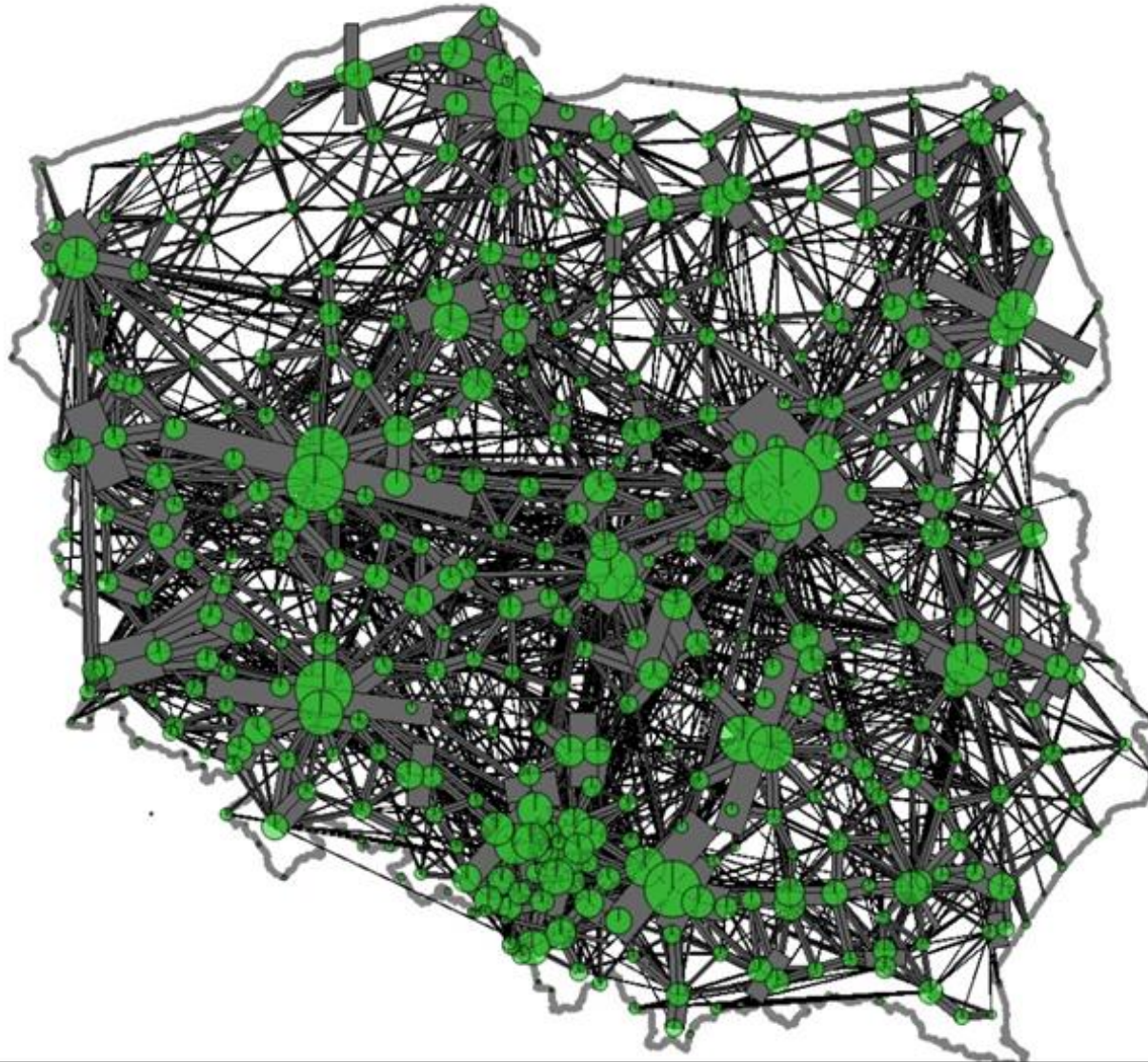

Wskaźniki
dezagregacji do powiatów

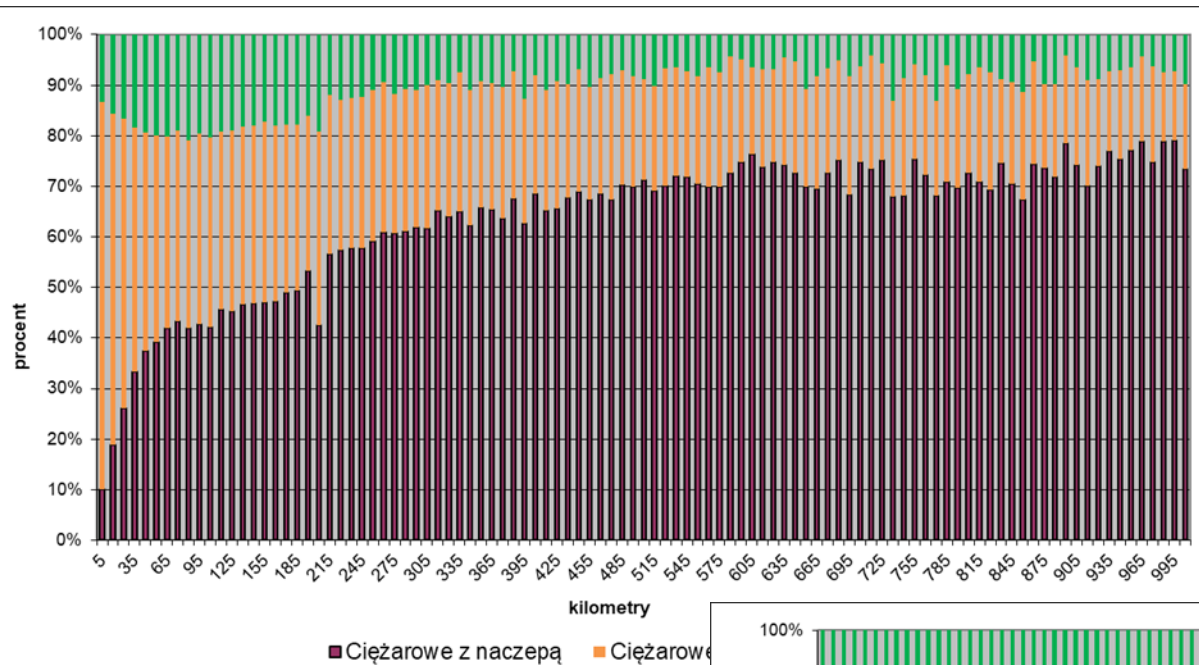

Macierze ruchu ciężarowego
w podziale na typy pojazdów
(powiaty)

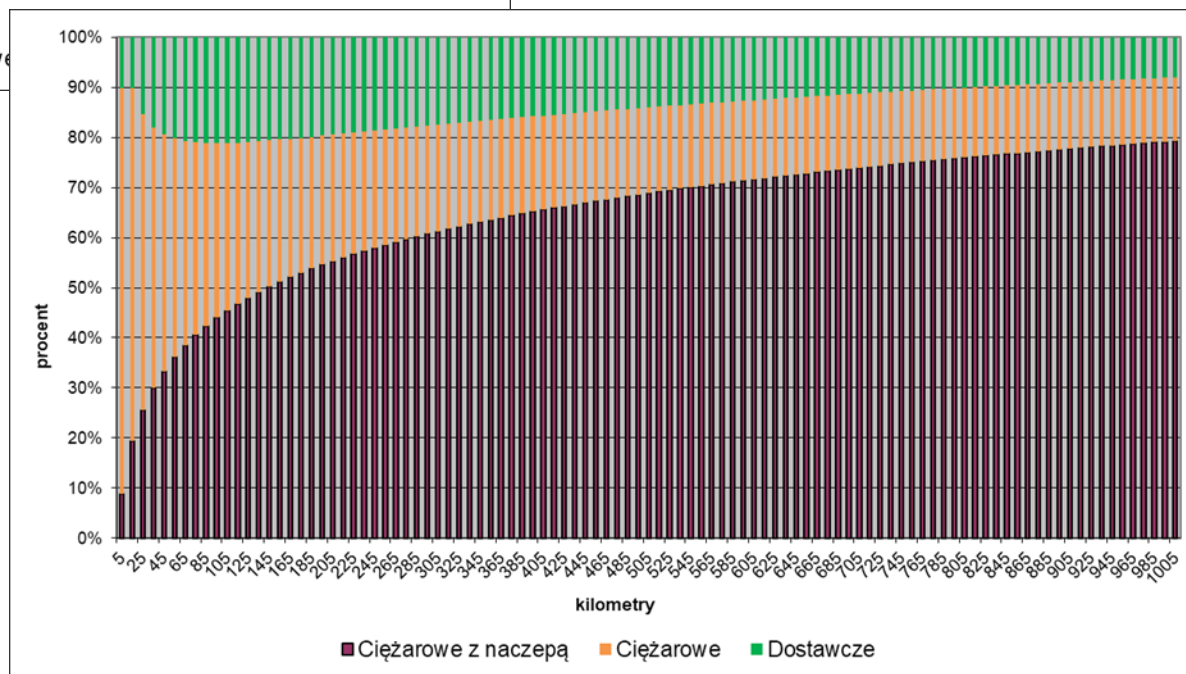
Modelowa międzypowiatowa macierz ruchu samochodów ciężarowych bez naczepy

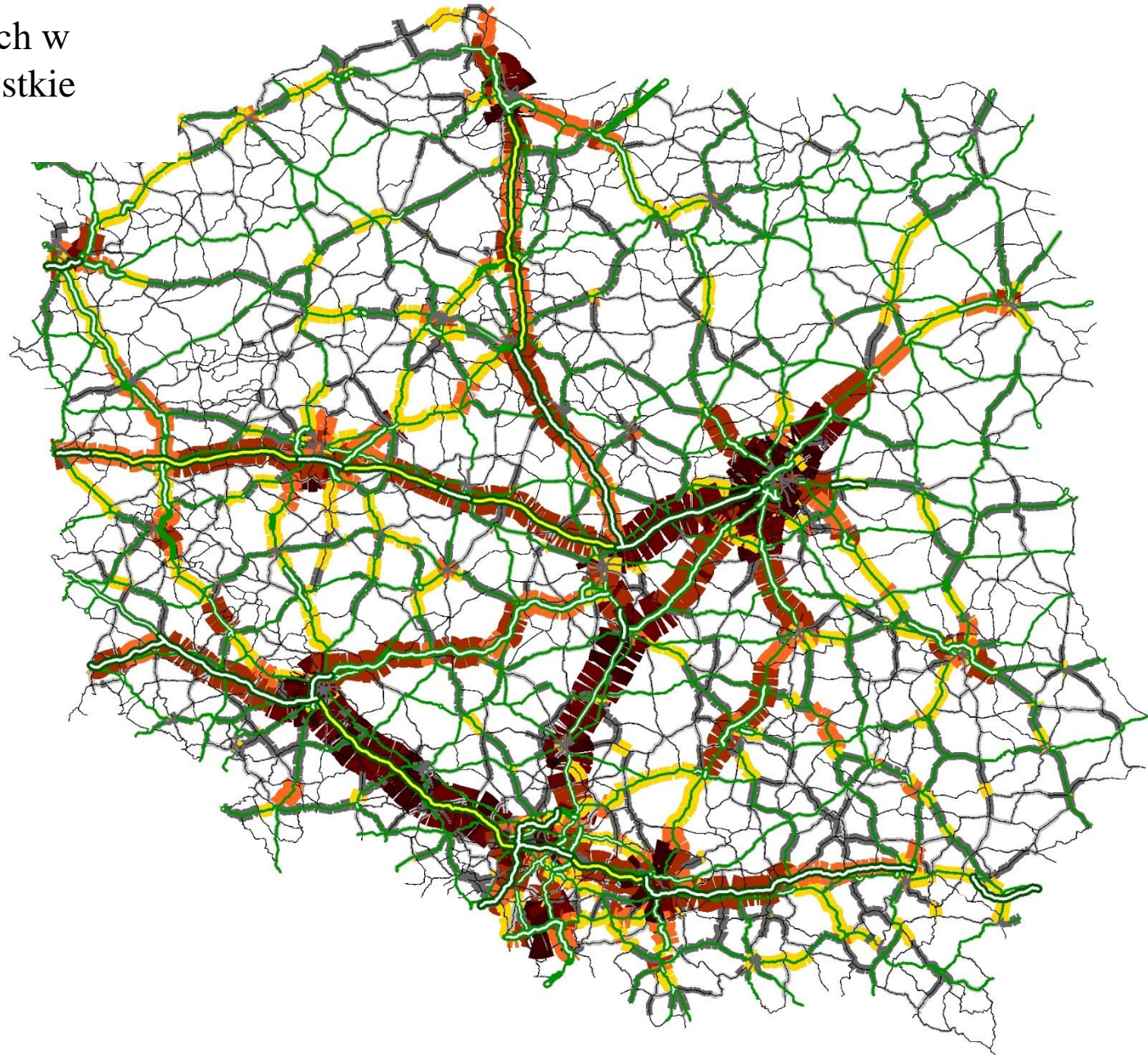
MODEL DROGOWEGO RUCHU CIĘŻAROWEGO

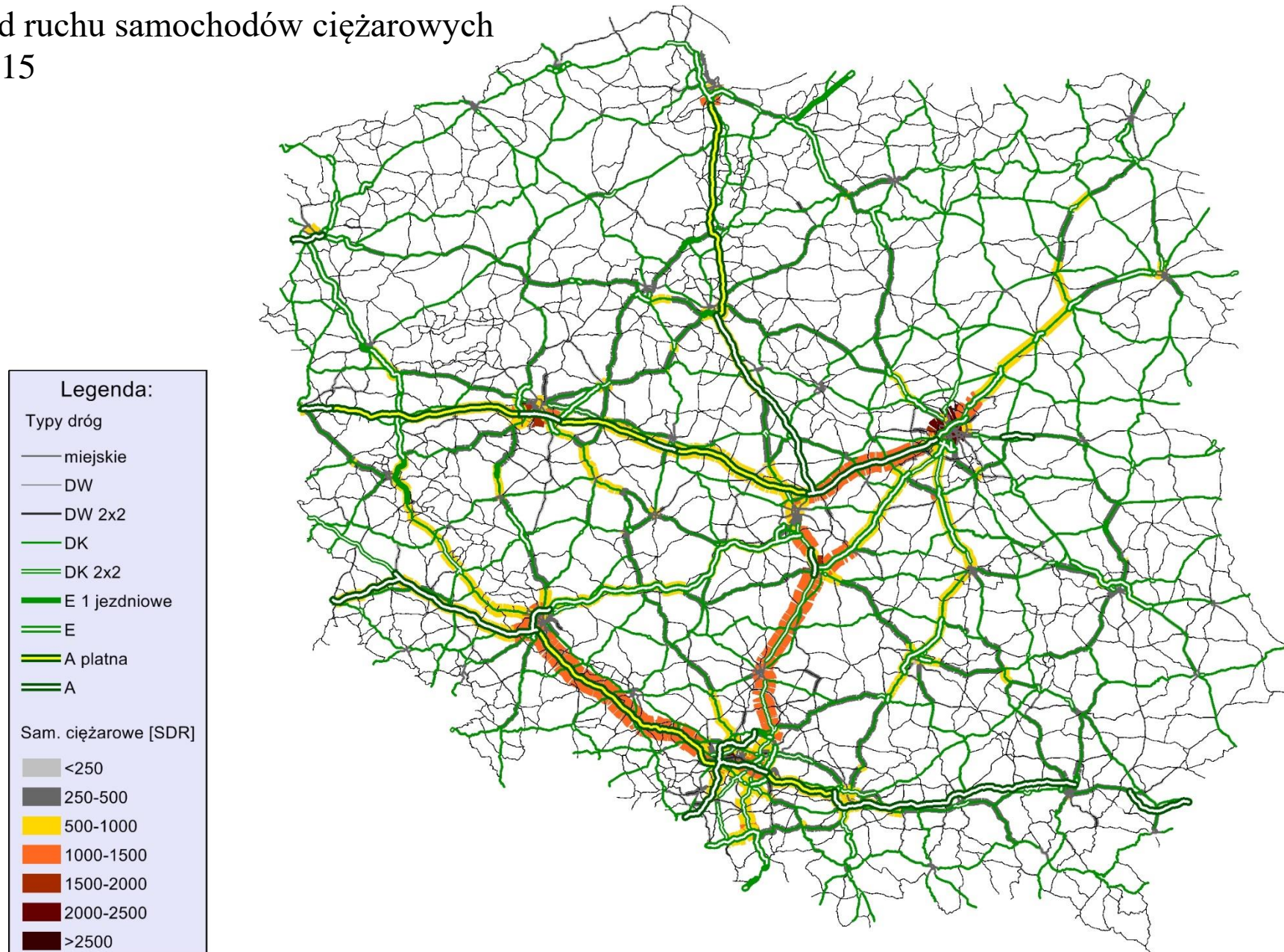
Procentowy udział podróży pojazdów ciężarowych różnych typów w przedziałach odległości według badań GUS i wyników model

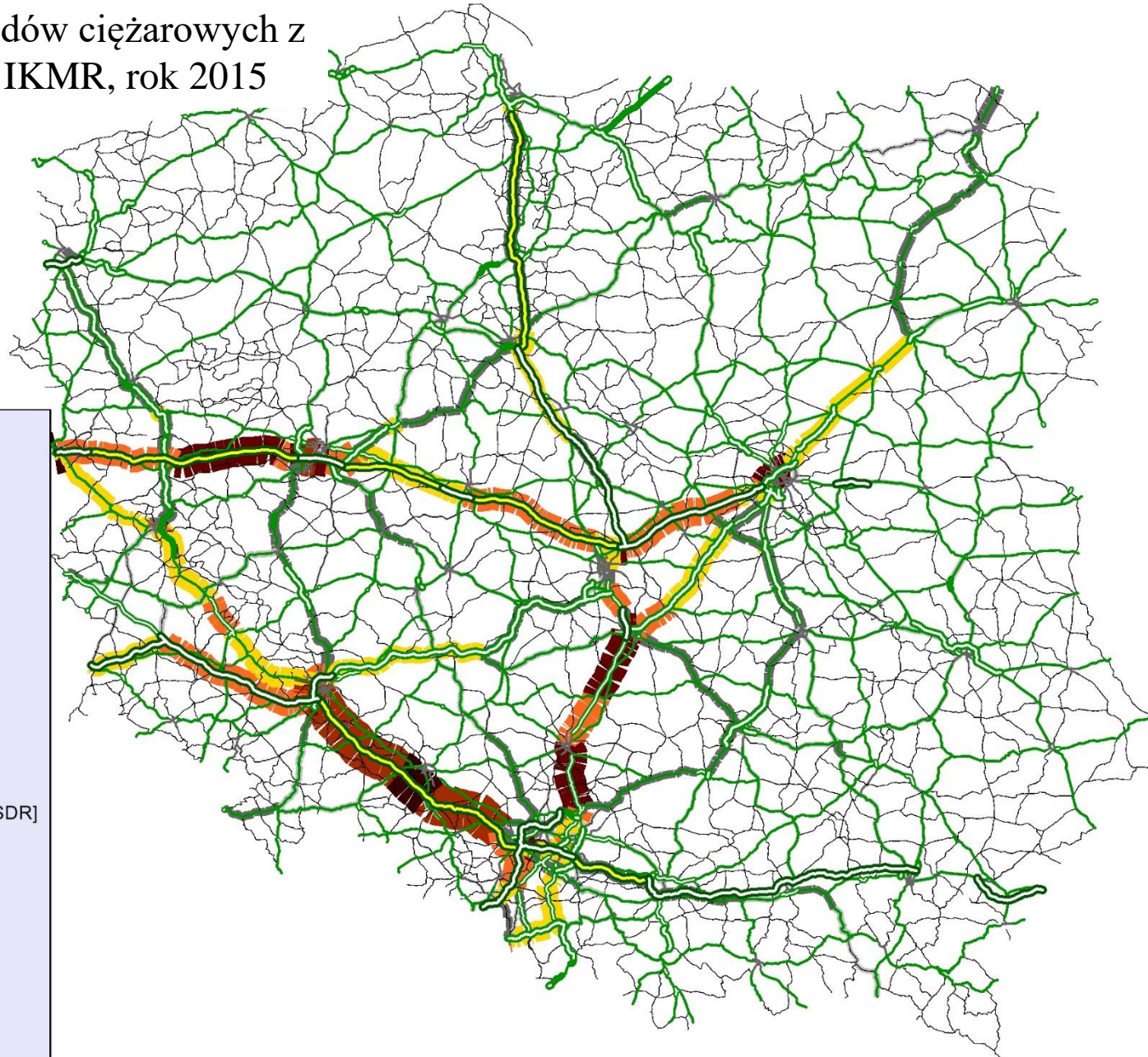
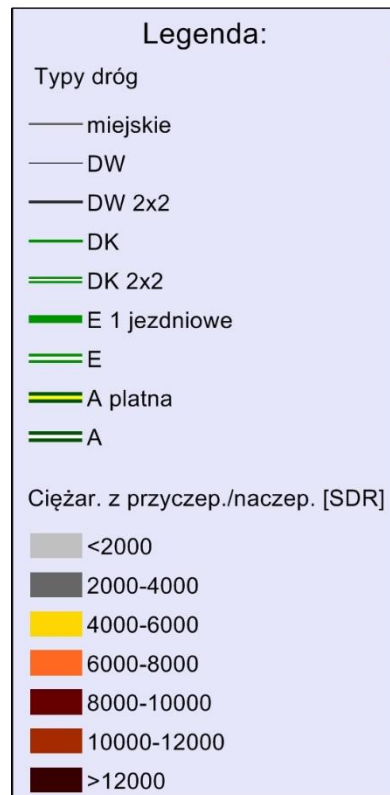
Rozkład ruchu na drogach w
IKMR, rok 2015 – wszystkie
pojazdy

Rozkład ruchu samochodów ciężarowych
Rok 2015

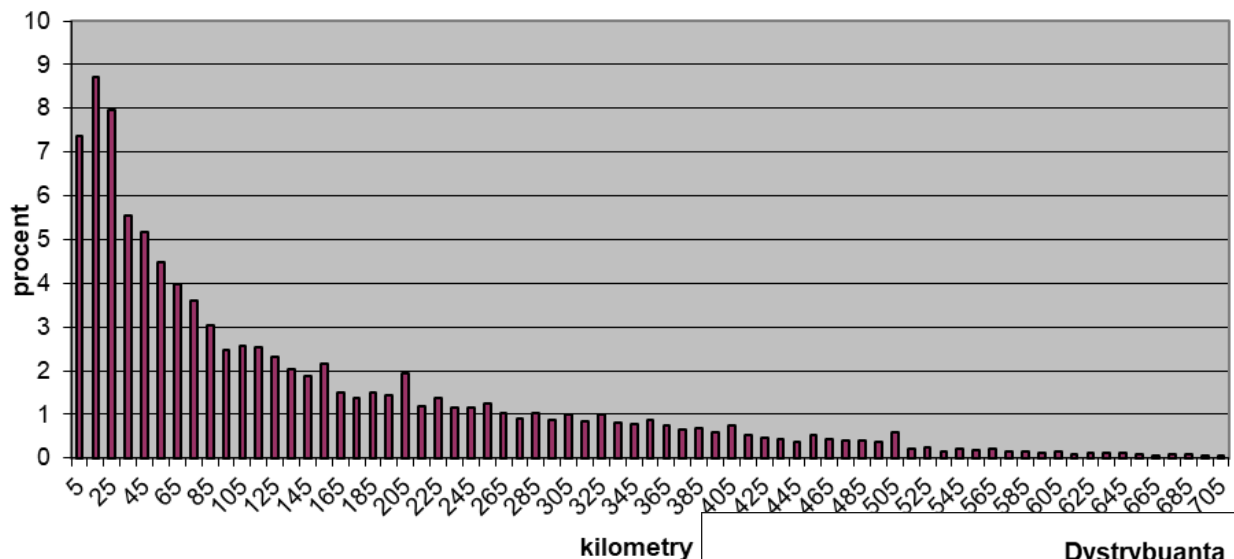
Rozkład ruchu samochodów ciężarowych z przyczepą/naczepą w IKMR, rok 2015

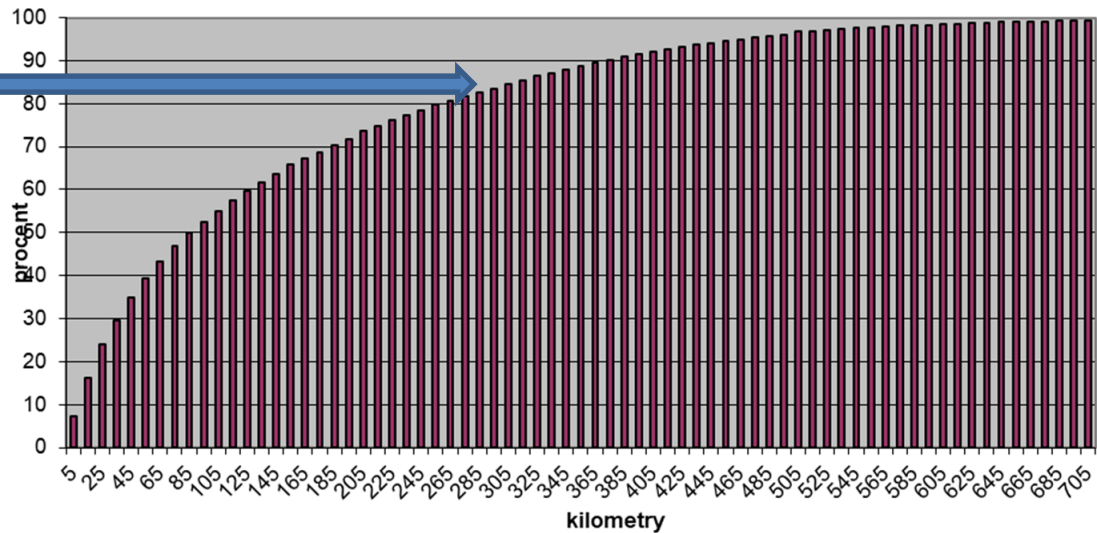

Analiza przenoszenia ruchu ciężarowego z sieci drogowej na kolejową

Liczebność podróży w przedziałach długości podróży
(pojazdy z naczepą DMC>12 ton, Polska)

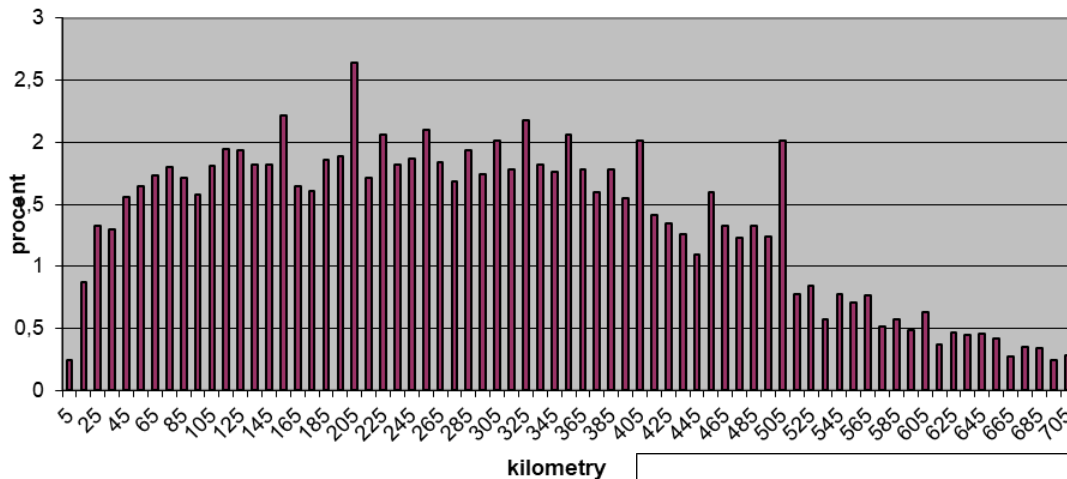
Dystrybuanta liczby podróży
(pojazdy z naczepą dmc>12ton, Polska)

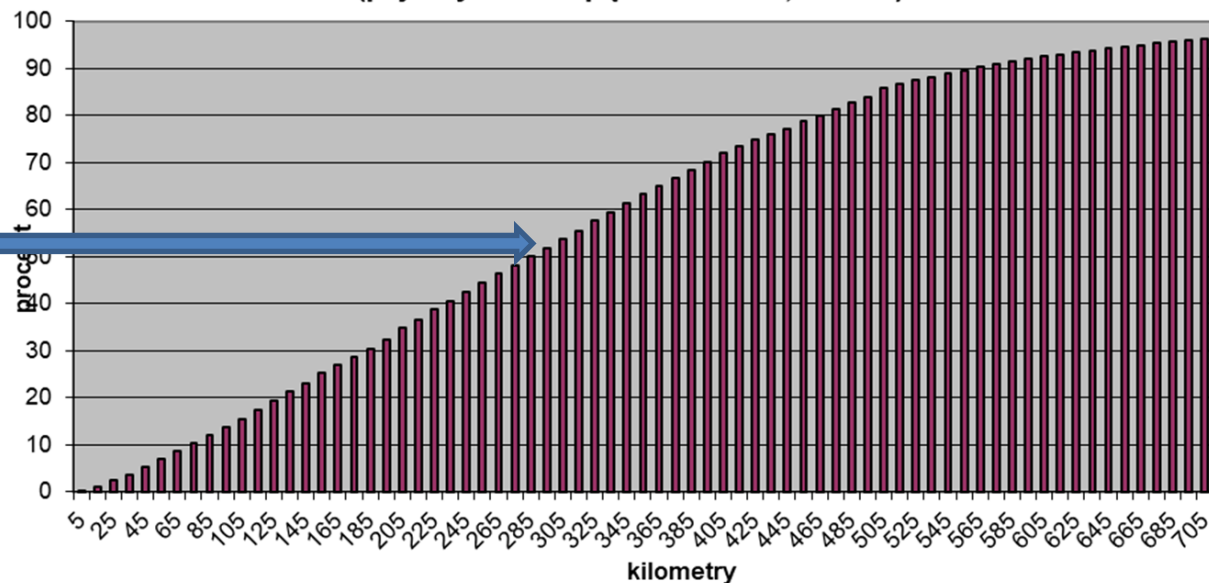
Podróże samochodów ciężarowych z naczepą na odległość ponad 300 km stanowią nieco ponad 15% wszystkich podróży

Analiza przenoszenia ruchu ciężarowego z sieci drogowej na kolejową

Wielkość pracy eksploatacyjnej w przedziałach odległości
(pojazdy z naczepą DMC>12 ton, Polska)

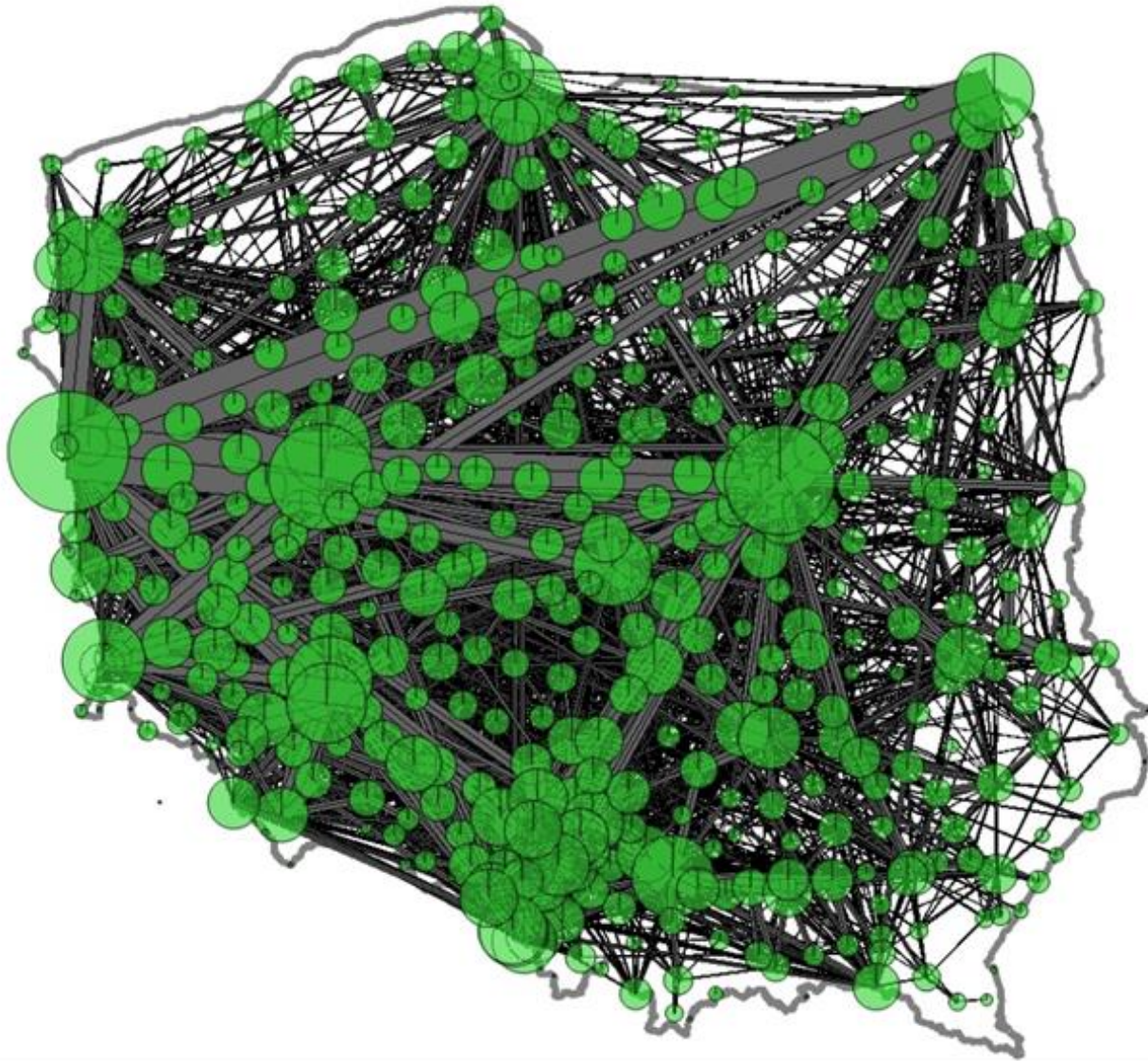

Dystrybucja pracy eksploatacyjnej
(pojazdy z naczepą DMC>12ton, Polska)

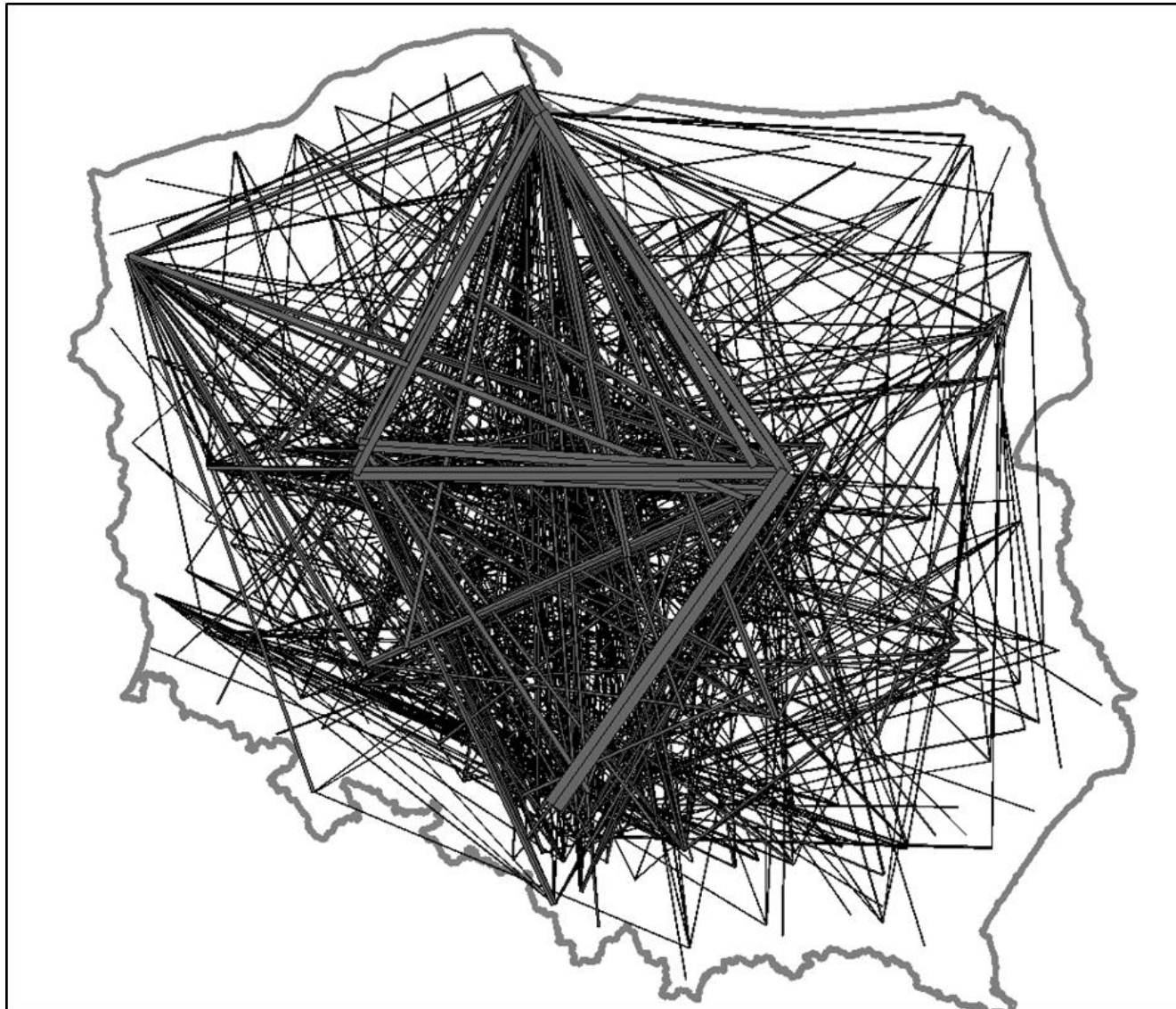

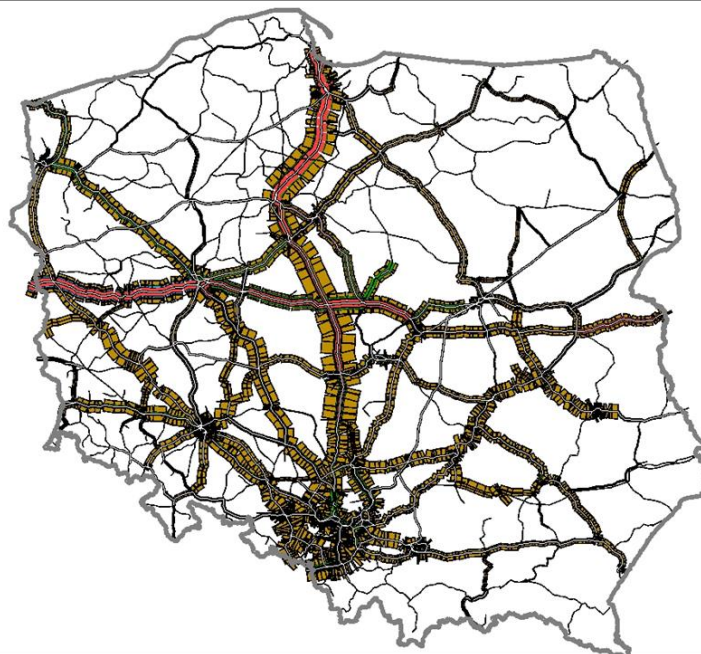
Praca eksploatacyjna dla podróży na odległość ponad 300 km stanowi prawie 50% pracy eksploatacyjnej wykonywanej przez wszystkie samochody ciężarowe z naczepą

Modelowa międzypowiatowa macierz ruchu samochodów ciężarowych z naczepą

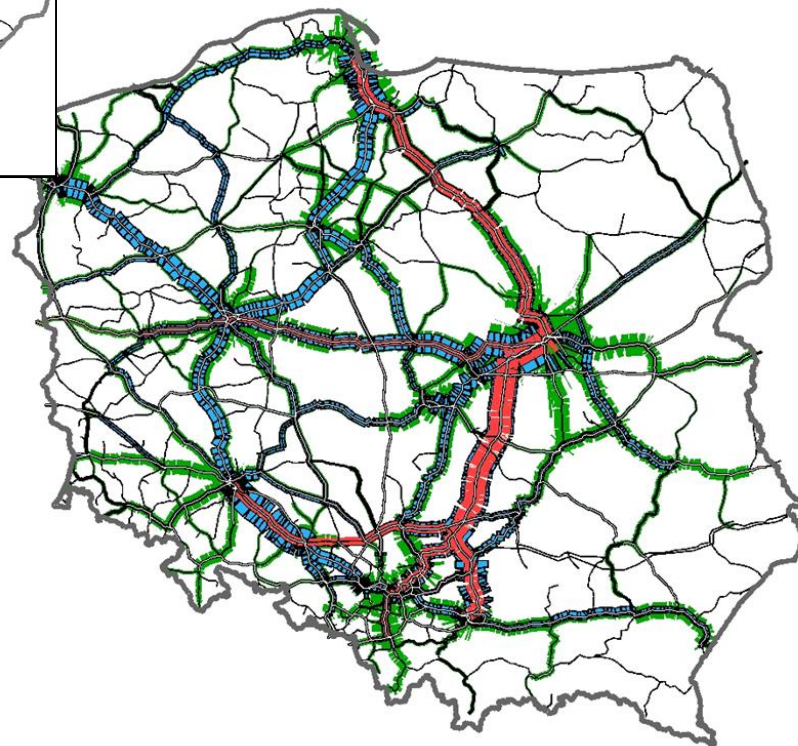

Macierz podróży o długości ponad 300 km, pojazdów ciężarowych z naczepą o DMC>12 ton, w granicach Polski, bez ruchu zagranicznego

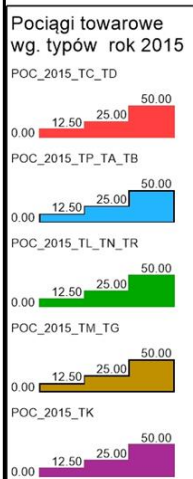

Średnie obciążenie sieci kolejowej ruchem pociągów towarowych

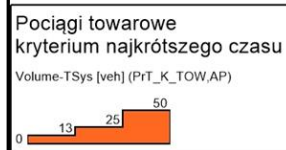
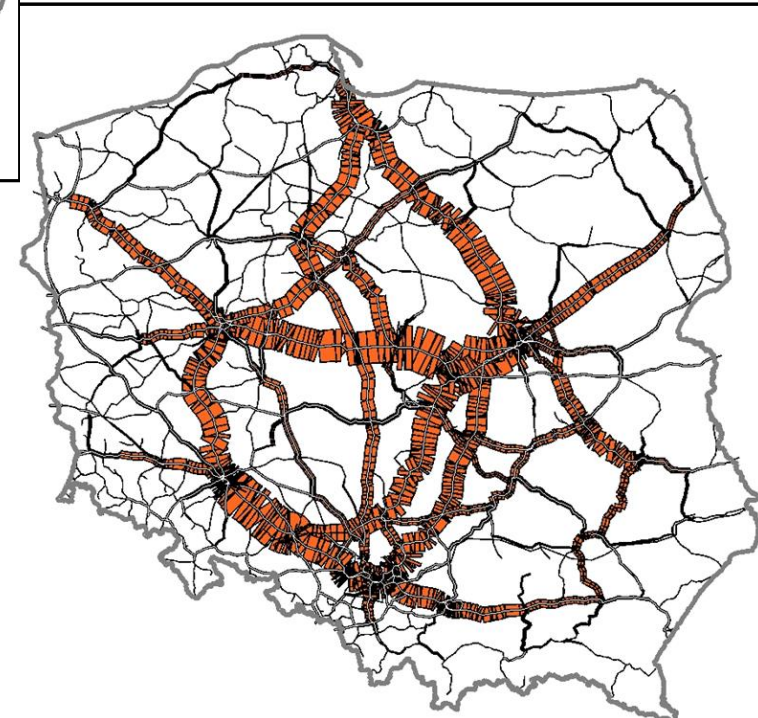
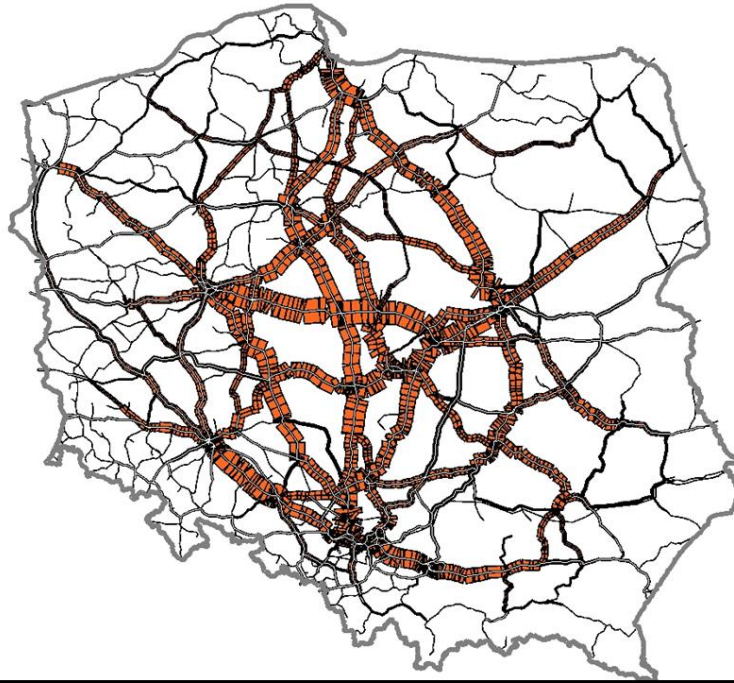
Średnie obciążenie sieci kolejowej ruchem pociągów pasażerskich

Założenia dot. przekształcenia macierzy samochodów ciężarowych z naczepą na macierz kolejową:

- macierz samochodów przeliczona na macierz ton (jeden samochód przewozi średnio 16 ton ładunku)
- jeden pociąg towarowy ma masę brutto średnio 1500 ton, a więc przewozi 700 ton ładunku netto

Kryterium najkrótszej drogi

Kryterium najkrótszego czasu

Dziękuję za uwagę